

Edulingua

Digitális
gyűjtemény I.

DIGITÁLIS GYŰJTEMÉNY I.

ONLINE OKTATÁSI-TANULÁSI, JÁTÉKOS FELADATOK ÉS ÖTLETEK TANODAI VAGY ÖNÁLLÓ OTTHONI FOGLALKOZÁSOKHOZ A COVID-19 JÁRVÁNYHELYZETBEN

(Különböző korosztályoknak szóló, általánosan érdekes témák és tevékenységek, az iskolai tananyaghoz tágabban kapcsolódó többféle témakörben)

Összeállította az ELKH Nyelvtudományi Intézet Többnyelvűségi Kutatóközpont / MTA
NyelvEsély Szakmódszertani Kutatócsoport

2020. 05. 11.

A forrás feltüntetésével (NYTI TTK <https://mta-tkk.hu/>) szabadon használható és
megosztható

Kedves Pedagógusok, Szülők, Gyerekek!

Ebben a gyűjteményben néhány nagyobb témához kapcsolódva gyűjtöttünk játékos tanulássegítő és –kiegészítő, online feladatokat és érdekes tartalmakat: vannak köztük szabadulósobás játékok, ismeretterjesztő kisfilmek, online puzzle, online tudáspróbák, de a témákhoz kapcsolódó kézműves és egyéb ötletek is.

A tematikus blokkok több témakört is érintenek, többek között a magyar történelem, a sport, az irodalom és a természetismeret köréből. Mindegyik blokk többféle típusú tartalmat és tevékenységötletet, valamint kisebb és nagyobb gyerekeknek szóló feladatokat és anyagokat is tartalmaz. A feladatok alapvetően nem az iskolai tananyag szűkebb részleteihez kötődnek, hanem az általános tudásbővítést és gyakorlást segítik, játékos és szórakoztató formában; céljuk a tudásszerzés és más örömteli, kreatív tevékenység összekapcsolása.

Az egyes blokkokat a Többszempontú Kutatóközpont munkatársai állították össze az interneten nyilvánosan elérhető linkekből és tartalmakból, célzott válogatás alapján. A járványhelyzettel járó digitális otthonoktatás kapcsán az elmúlt hetekben rengeteg új online feladat, digitális tan- és segédanyag jött létre és vált elérhetővé, köszönhetően számos szervezet és magánszemély, különösen a pedagógusok önzetlen munkájának és megosztásának. Ebből a hatalmas anyagból válogattunk ki néhány különösen kedvelt, bevált feladatot a közvetlen gyakorlati felhasználás megkönnyítésére, kiegészítve és bővítve tovább tartalmakkal és segédletekkel; a válogatásban a szakmai (tartalmi, nyelvi, pedagógiai, módszertani) szempontok mellett tanárok, gyerekek és szülők visszajelzéseire is támaszkodtunk.

Egy-egy tematikus blokk akár egy teljes délutáni tanodai vagy napközis foglalkozáshoz is programot kínál, de az egyes feladatok vagy tartalmak önmagukban is használhatók, akár közös programok, akár önálló játék-tanulás keretében.

Kellemes időtöltést kívánunk!

a Többszempontú Kutatóközpont vezetője és munkatársai

TARTALOM

1. Történelmi kalandozás a honfoglalás korában! Interaktív kép	5
2. Magyarok az olimpián – szabadulószoba és érdekességek a sportról.....	6
3. Történelmi kalandozás Széchenyivel: játék és szabadulószoba Széchenyi életéről	6
4. Légy Eger csillaga! Szabadulószoba és filmek az Egri csillagok világából.....	8
5. Online séta a természetben: MADARAK és FÁK napja	9
6. Magyar nyelvtani gyakorló játékos feladatok	10
7. Magyar irodalom	10
7.1. Vicces versek	10
7.2. Gyerekeknek szóló versek rajzokkal	11
7.3. Szerelmes versek	11
7.4. Karanténversek.....	11
7.5. Játékos feladatok versekhez.....	12
8. További nyelvek, nyelvgyakorlás.....	12
8.1. Romani nyelv.....	12
8.2. Angol.....	12
8.3. Német	13

1. TÖRTÉNELMI KALANDOZÁS A HONFOGLALÁS KORÁBAN! INTERAKTÍV KÉP

(Idő: kb. 15 perc + a megnyitható zeneszám és film még kb. 10 perc. Javasolt korosztály: 8 évestől bármедdig)

Honfoglalással kapcsolatos interaktív kép: érdekes tartalmak – kattints és fedezd fel!

<https://view.genial.ly/5eb16f2106dde00d3f42a9f6/interactive-image-het-vezer?fbclid=IwAR1ShhP5DKMXK8NgkqRRy2Wr7raxSD0W4Z6Jf2ma7MpKVlBBi9490eJ5lCw>

Kisfilm a témához kapcsolódó összefoglalással (háttérismeretek és egyben a kép egyik része is) (5.40 perc):

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarsag-tortenete-kezdetektol-1490-ig/nepunk-tortenete-az-oshazatol-honfoglalasisig>

Játékos feladatok:

Rövid online tudáspróbaⁱⁱ:

http://www.e-kompetencia.si/egradiva/mad_zgo/01/feladatok1.html

Kakukktójas a turulfészekben:

<https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=772>

Őseink rejtvényekben: (nehezebb, de a megoldásokat is meg lehet kérdezni):

<https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=774>

2. MAGYAROK AZ OLIMPIÁN – SZABADULÓSZOBA ÉS ÉRDEKESSÉGEK A SPORTRÓL

Szabadulószoza feladatokkalⁱⁱⁱ (Idő: kb. 15 perc, korosztály: 9 évestől bármedig):

<https://view.genial.ly/5eb3f6c57082580d68202239/interactive-content-olimpia>

Érdekességek, adatok az olimpiai játékokról:

- Rövid ismertető az olimpiai játékokról:
<https://people.inf.elte.hu/kuztaai/tortenelem.html>
- Ugyanerről színes ppt: <https://tf.hu/wp-content/uploads/2009/07/ooj.pdf>
- Magyar olimpiai bajnokok: <http://olimpia.hu/olimpiai-bajnokaink>
- Olimpiai „leg”-ek és érdekességek: <https://tudomanyplaza.hu/olimpiai-legek-es-magyar-buszkesegek/>
- 10+ 1 érdekesség az Olimpiáról:
<https://kaposvarmost.hu/sport/orszagos/2016/08/03/10-1-erdekesség-amit-nem-tudott-az-olimpiakrol.html>

Játékos feladatok

Magyar sportolók, akikre büszkék vagyunk^{iv}

<https://wordwall.net/hu/resource/2281681/testnevel%c3%a9s/magyar-sportol%c3%b3k-akikre-b%c3%bcszk%c3%a9k-vagyunk>

+ 1 tipp:

Mozogjunk igazán! 8 szuper, otthon végezhető tornavideoó gyerekeknek:

<https://www.szuloklapja.hu/jatek-tippek/6464/8-szuper-otthoni-tornavideo-gyerekeknek-jatekos-gyakorlatok-az-ugyesito-tornatol-a-porgos-tabataig-ovisoknak-kisiskolasoknak.html>

3. TÖRTÉNELMI KALANDOZÁS SZÉCHENYIVEL: JÁTÉK ÉS SZABADULÓSZOBA SZÉCHENYI ÉLETÉRŐL

(javasolt korosztály: 9 évestől mindegyik, idő: kb. 15 perc)

Szabadulószoza kérdésekkel Széchenyi életéről^v:

https://view.genial.ly/5eb4150b4a7fce0d5029fe5f/game-breakout-hidember?fbclid=IwAR1H7b4mzWJla-01IpM8edQke_aDT8TU2v2MtGWfsqWh4z8WOqpFsUE6D10

Széchenyi életéről további részletek

- Rövid cikk: <http://www.szechenyiemlekbizottsag.hu/index.php?n=old&kod=3>
- Részletek és érdekességek:
https://tortenelmi.blog.hu/2019/06/03/5_erdekesseg_grof_szechenyi_istvanrol
- Széchenyi szerelme:
[http://www.szechenyiforum.hu/3/hirek/6811/543/Szechenyi szerelmei és](http://www.szechenyiforum.hu/3/hirek/6811/543/Szechenyi_szerelmei_és)
<https://24.hu/tudomany/2011/02/04/beteljesult-szerelem-szechenyi-megnosul-1836/>
- Széchenyi családja:
https://mindennapoktortenete.blog.hu/2018/03/20/oly_szamos_csaladnal_mint_az_enyim_szechenyi_mint_mostohaapa
- Képek Széchenyiről:
https://www.google.com/search?q=sz%C3%A9chenyi+istv%C3%A1n+k%C3%A9pek&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwikrKb5w7TpAhVCrHEKHURpBBAQ_AUoAXoECAwQAw&biw=1536&bih=706#imgrc=qziGi45TaVbLtM

Háttéranyagok

Sétálj a reformkorban! 5 hely, amit meg kell nézned a reformkori Pest-Budán^{vi}:

https://view.genial.ly/5ebc22342d0fc40d913fd201/guide-5-reformkori-hely?fbclid=IwAR1fISfkwi_jMEvR--1wadwMYeCkc2HNJIE_CzYo26zixnRezX_jEoCdwww

Összefoglaló kisfilm iskolásoknak: A reformkortól a forradalomig^{vii} (informatív, hasznos, igényes, de kicsit komolyabb) (5 és fél perc, korosztály: felsősök, középiskola):

<https://view.genial.ly/5ebd4e848e243b0d5a328845/social-action-mo-tortenete-26?fbclid=IwAR0uzjKTWrt9kKXtLsvQyqxofm0SZpT-BKsGeXtxa6f84DDH9ea-WMbr6HY>

4. LÉGY EGER CSILLAGA! SZABADULÓSZOBA ÉS FILMEK AZ EGRI CSILLAGOK VILÁGÁBÓL

Szabadulószoza az Egri csillagok világából^{viii}, sok kalanddal, időgéppel, filmrészletekkel

(Idő: kb. 30 perc, korosztály: 12-18 év)

<https://view.genial.ly/5eb56f107199c50d8c415d66/game-breakout-egri-csillagok-legy-eger-csillaga>

Kapcsolódó filmek, zenék

- Nézd meg az ostromot! Izgalmas animáció Eger vár 1552-es ostromáról (3 perc):
- <https://www.youtube.com/watch?v=Mc3qSHSyM4U>
- Kedvcsináló: trailer az Egri csillagok c. filmből (2 perc):
- <https://www.youtube.com/watch?v=bmIb47jf61Y>
- Tinódi: Summáját írom - a Kárpátia előadásában, részletekkel a filmből (3 perc):
- <https://www.youtube.com/watch?v=evMrdW3bYdY>
- Tinódi: Summáját írom – Kobzos Kiss Tamás korhű előadásában (3 perc):
- <https://www.youtube.com/watch?v=wvf7Dk5tmQA>

Játékos feladatok az Egri csillagokhoz

- Kvíz a regényből:
<https://wordwall.net/hu/resource/916585/irodalom/kv%c3%adz-az-egri-csillagok-els%c5%91-r%c3%a9sz%c3%a9hez>
- Szókereső: <https://wordwall.net/hu/resource/527443/irodalom/egri-csillagok>
- Képes kérdések: <https://wordwall.net/hu/resource/2276372/irodalom/egri-csillagok>
- Labirintus-csata (nagyon játékos):
<https://wordwall.net/hu/resource/1448529/irodalom/egri-csillagok-t%c3%b6rt%c3%a9net-cselekm%c3%a9ny>
- Magyarázkodj! Egri csillagok - szómagyarázat
<https://wordwall.net/hu/resource/2274188/irodalom/magyar%c3%a1zkodj-egri-csillagok-sz%c3%b3magyar%c3%a1zat>

5. ONLINE SÉTA A TERMÉSZETBEN: MADARAK ÉS FÁK NAPJA

Kertünk madarai – kisfilm (idő: 14 perc, korosztály: mindegyik)

<https://www.youtube.com/watch?v=pI4gOzUiaio>

Madárkákáról – kisfilm a Madarak és fák napjára, különleges magyar madarak is (3 perc):

<https://www.youtube.com/watch?v=7BiGrMVLKeY>

Rajzos mese Madarak és fák napjára: Az eltévedt kisveréb története (4.5 perc)
(korosztály: ovisoknak és alsósoknak is)

<https://www.youtube.com/watch?v=7BiGrMVLKeY>

Erdő Ernő Bácsi meséi - Hogyan készítenek fészket a madarak? (1 perc)

<https://www.youtube.com/watch?v=tJcmF4hi3T8>

Erdőböngésző: online kirándulás a tölgyerdőben - a WWF online ismeretterjesztő-foglalkoztató füzete gyerekeknek, képekkel és játékos feladatokkal:

https://wwf.hu/public/uploads/toeltsdle/WWF_Life4Oak_fuzet.pdf

Játékok

- **Online madaras puzzle** (A „Játsz mind” ablakban be lehet állítani, hány darabos legyen! Alsósoknak a 24 db-os ajánlott):

https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=3f3a5e9da717&fbclid=IwAR1jQX Yc50bjqliBSFjxXZaOrqiQfeqgiI_QV4Fs4ZPpOXjSn01eS1X2yOw&pieces=24

- **Memóriajáték a Madarak és fák napjához:**

https://learningapps.org/display?v=pfpg6bj3t20&fbclid=IwAR3LUVXHC5uUtoo yygjEBPgizqwB-M_Zr4vOsrSIUYZvelmrkUHRI4zUtUs

- **Egy kis kézműveskedés (ajánlott korosztály: 9-18 év):**

Fess velem! Madár rajzolás és festés vízfestékekkel: Vörösbegy /akvarell/
(kell hozzá: papír ceruza, vízfesték, fekete alkoholos filc)

<https://www.youtube.com/watch?v=DnH81XSeYLA>

+ 1 tipp: Állatkerti séta online:

Budapesti állatkert: <https://zoobudapest.com/ezt-latnod-kell/webkamera>

Az amerikai Smithsonian's National Zoo webkamerája:

<https://nationalzoo.si.edu/webcams>

Szegedi Vadaspark: <http://www.zooszeged.hu/szeged-vadasparkja/webkamerak/>

Vadkamerák gyűjteménye a világ különböző pontjairól az állatok otthoni megfigyeléséhez: <https://tavtan.hetfonhet.hu/2020/03/24/a-legjobb-elo-webkamerak-karantenra/>

6. MAGYAR NYELVTANI GYAKORLÓ JÁTÉKOS FELADATOK

(Korosztály: általános iskola)

Helyesírás:

<https://wordwall.net/hu/resource/1297415/magyar-quiz>

Vicces találós kérdések, nyelvi játékok:

<https://wordwall.net/hu/resource/482579/magyar/tal%C3%A1l%C3%B3s-k%C3%A9rd%C3%A9sek>

Melléknevek kiválasztása:

<https://wordwall.net/hu/resource/2094752/mell%C3%A9knevek-kiv%C3%A1laszt%C3%A1sa>

7. MAGYAR IRODALOM

7.1. VICCES VERSEK

(korosztály: mindegyik)

Romhányi József – A teve fohásza (Haumann Péter)

<https://www.youtube.com/watch?v=19vLBNRf5hA>

Romhányi József: A bolha önéletrajza

https://www.youtube.com/watch?v=RjRxyhg4TWk&t=7s&fbclid=IwAR2GdL7Sjk-gebo0yAs5X-Y2aCQ-x1W_o8CWtofFsiSjzDuxEeSaU4Btf0s

Lackfi János: Lányok dala

<https://www.youtube.com/watch?v=CeU5OKMqQDA>

7.2. GYEREKEKNEK SZÓLÓ VERSEK RAJZOKKAL

Sok klasszikus gyermekvers (több korosztálynak). Hallgatás alapján ők is lerajzolhatják!

<https://egyszervolt.hu/vers/a-torok-es-a-tehenek2.html>

7.3. SZERELMES VERSEK

(korosztály: általános iskola felső tagozat, középiskolásoknak)

Juhász Gyula – Szerelem (Ráckevei Anna)

<https://www.youtube.com/watch?v=3u4iDqNTAsc>

Juhász Gyula – Milyen volt (Jordán Tamás)

<https://www.youtube.com/watch?v=ELDlcQNBOao>

Radnóti Miklós: Tétova óda – Fenyő Iván (Vers mindenkinek)

<https://www.youtube.com/watch?v=JmJGQDzPFR0>

Radnóti Miklós: Két karodban (Ruttkai Éva) zongorakísérettel

<https://www.youtube.com/watch?v=NRSggH6F2DM>

7.4. KARANTÉNVERSEK

(korosztály: középiskolásoknak)

József Attila: Amit szívedbe rejtesz

<https://www.youtube.com/watch?v=uAHAoKHSU-E>

Márai Sándor: Ajándék

<https://www.youtube.com/watch?v=Y-xdJnAeGTg>

Szabó Magda: Hinni szeretnék

<https://www.youtube.com/watch?v=aEEjQp7rbkI>

Szabó Lőrinc: Ima a gyermekekért

<https://www.youtube.com/watch?v=X1WpU5iYu1E>

7.5. JÁTÉKOS FELADATOK VERSEKHEZ

Költők neve: keresd meg a párját!^{ix} (inkább általános iskolásoknak, de nagyobbaknak is jó tudáspróba):

<https://wordwall.net/hu/resource/2278641/irodalom/k%c3%b6lt%c5%91k-%c3%adr%c3%b3k-teljes-neve>

Legyél te a zsűri! Ez a 12 legnépszerűbb magyar szerelmes vers – melyik tetszik?

<https://meglepetesvers.hu/a-12-legszebb-magyar-szerelmes-vers-ezek-most-a-legnepszerubbek/>

Tudáspróba: Milyen költői eszköz van ebben a romantikus versben?

<https://www.nkp.hu/feladat/megjelenites/150649852>

Tudáspróba: Versfelismerés (magyar romantika verseiből):

<https://www.nkp.hu/feladat/megjelenites/150676506>

8. TOVÁBBI NYELVEK, NYELVGYAKORLÁS

8.1. ROMANI NYELV

Cigány nyelvű mesék, versek gyerekeknek:

<https://mta-tkk.hu/nyelvesely/tan-nyelv-tar/>

Cigány vers nagyobbaknak:

Choli Daróczi József: Ungriko Them – Magyarország

https://www.youtube.com/watch?v=2ddsYb83z9w&list=PL7hXQcUyANSJ6vNDQq6kYQis_Czsbxyot&index=14&t=0s

8.2. ANGOL

Angol mesék kisebbeknek: Bedtime Stories for Kids

The Lion and the Mouse | Bedtime Stories for Kids in English

https://www.youtube.com/watch?v=23_mESawEEc&list=PLmVd2BGjSEsjVXNnc55jmg13yC48BR0vr&index=2

Little Red Riding Hood | Bedtime Stories for Kids in English:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLmVd2BGjSEsjVXNnc55jmg13yC48BR0vr>

A hét napjai – gyermekdal:

<https://www.youtube.com/watch?v=mXMofxtDPUQ>

Tinédzsereknek szóló mesék, felirattal is: Stories for Teenagers | English Fairy Tales

The Fisherman and His Wife | Stories for Teenagers:

<https://www.youtube.com/watch?v=wwRNaPDgGs0>

The Carpenter and The Painter Story in English | Stories for Teenagers

https://www.youtube.com/watch?v=zF7FID_Rleg

8.3. NÉMET

Mesék és gyermekdalok, gyakorláshoz is

Német mesefilmek (kisebkeknek és nagyobbaknak is):

Gutenachtgeschichten für Kinder:

<https://www.youtube.com/channel/UCx7tkR8YD3gg-Pa480zOroQ>

Deine Märchenwelt:

https://www.youtube.com/watch?v=RhXVCAC_NGs

Német gyermekdalok: Kinderlieder zum Mitsingen

<https://www.youtube.com/watch?v=NGOqkEU2-JE>

<https://www.youtube.com/watch?v=estWuexvkqs>

Das Tier-ABC: az ábécé németül állatnevekkel

<https://www.youtube.com/watch?v=tb5U2ThTlh0>

A hét napjai (egyszerű):

https://www.youtube.com/watch?v=X6Y-wv-v_nQ

A hét napjai (haladóknak):

<https://www.youtube.com/watch?v=A7IPo9baLnQ>

Köszönetnyilvánítás

A jelen gyűjteményért köszönet illeti mindegyik feladat, folyóiratcikk, film és további tartalom szerzőjét, szerkesztőjét és közreadóját. Az egyes anyagok szerzője és forrása az adott link megnyitásával látható; az egyénileg is megosztott anyagok és a kiadványok esetében ezeket végjegyzetként külön is megadjuk.

Köszönjük a NyelvEsély oktatásmódszertani projektben résztvevő partneriskolák és pedagógusok visszajelzéseit, módszertani tapasztalataik megosztását is. Köszönettel tartozunk továbbá az internet digitálisan létrejött, támogató pedagógusi közösségének is, különösen az Online Otthonoktatás és az Iskola a határon csoportok tagjainak, akik a tapasztalatok, ismeretek és egyénileg létrehozott segédanyagok önzetlen megosztásával, számtalan módszertani és pedagógiai tanáccsal segítették/segítik az digitális oktatási anyagok létrejöttét. Végül köszönjük a feladatokat kipróbáló gyermekek és szülők közreműködését és visszajelzéseit.

ⁱVárnainé Balogh Beáta

<https://www.facebook.com/groups/onlineotthonoktatás/permalink/534223897453507/>

ⁱⁱ Štefan István Varga – Franc Koša: Magyarország történelme. Interaktív munkafüzet a kétnyelvű általános iskola 7., 8. és 8. osztályos tanulói számára.

http://www.e-kompetencia.si/egradiva/mad_zgo/01/index.html

ⁱⁱⁱ Eiplné Pál Alexandra

<https://www.facebook.com/groups/onlineotthonoktatás/permalink/534434000765830/>

^{iv} Gulyás Melinda

<https://www.facebook.com/groups/onlineotthonoktatás/permalink/538961356979761/>

^v Várnainé Balogh Beáta

<https://www.facebook.com/groups/onlineotthonoktatás/permalink/534768444065719/>

^{vi} Várnainé Balogh Beáta

<https://www.facebook.com/groups/onlineotthonoktatás/permalink/539311220278108/>

^{vii} Várnainé Balogh Beáta

<https://www.facebook.com/groups/onlineotthonoktatás/permalink/539311220278108/>

^{viii} Pintér-Vincze Beáta

<https://view.genial.ly/5eb56f107199c50d8c415d66/game-breakout-egri-csillagok-legy-eger-csillaga>

^{ix} Gulyás Melinda

<https://www.facebook.com/groups/onlineotthonoktatás/permalink/538925326983364/>

